

SUOMI – TALOUS – SUOMI SANAKIRJA

Vaikeat termit helposti ymmärrettävässä muodossa

TALOUSVERKKO

Moni yrittäjä turhautuu talouden asioihin ja yksi iso syy on se, että tärkeitä termejä ei ymmärretä. Esimerkiksi tuloslaskelmaa tai tasetta on turha koittaa tulkita, mikäli termit niiden sisällä ei sano mitään.

Jokaisen menestyvän yrityksen takana on kuitenkin vahva talouden osaaminen. Pienyrittäjälle talouden hallinta on ihan yhtä tärkeää kuin isollekin yritykselle, ellei jopa tärkeämpää.

Selkeää suomen kieltä

Tämän sanakirjan tavoitteena on parantaa yrittäjien ymmärrystä talouden tärkeimmistä termeistä ja luvuista. Termien ja lukujen selityksessä ei pureuduta liian syväälle, jotta nämä aukenisivat mahdollisimman monelle. Perusymmärryksellä päästään jo todella pitkälle!

Toivottavasti sanakirjasta on sinulle hyötyä.

Mukavia lukuhetkiä!

Petri Kortelainen
Myynti ja yrityskaupat
Talousverkko

Jaakko Innanen
Markkinointi
Talousverkko

A collection of various Euro coins is scattered on a light-colored wooden surface. The coins include a 1 Euro coin (gold), a 2 Euro coin (blue), a 5 Euro coin (gold), a 10 Euro coin (gold), a 20 Euro coin (gold), and a 50 Euro coin (gold). A semi-transparent white rectangular box is overlaid in the center of the image, containing the text "TALouden TERMIT" in a bold, black, sans-serif font.

TALouden TERMIT

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo, minkälaisista eristä yrityksen tulos on syntynyt valittuna ajanjaksona (esim. tilikautena). Tuloslaskelma kertoo toiminnan kannattavuudesta, kun taas tase kertoo varallisuudesta ja veloista.

Tuloslaskelmaan sisältyvät seuraavat asiat, joita suomennetaan tässä oppaassa myöhemmin: Liikevaihto, liikevoitto, rahoitustuotot- ja kulut, tuloverot.

VINKKI! Seuraa katteen ja kulurakenteen kehittymistä. Varmista, että kulut eivät karkaa käsistä.

Tase taas kertoo yrityksen varallisuuden, velat ja oman pääoman tilikauden viimeisenä päivänä (tai muuna valittuna päivänä).

Tase

Taseen perusperiaate on yksinkertainen: Siinä on kaksi puolta, joista toinen listaa yrityksen varallisuuden ja toinen sen, millä varallisuus on rahoitettu. Puoliskojen loppusummat ovat yhtä suuret. Siitä nimi tase.

VINKKI! Katso taseesta ainakin oma pääoma. Oma pääoma on käytännössä varojen ja velkojen erotus. Jos oma pääoma on miinusmerkkinen, yrityksen velat ovat suuremmat kuin varat. Pidä oma pääoma plussalla!

Tilinpäätös

Tuloslaskelma ja tase ovat tilinpäätöksen perusta. Tilinpäätöksessä selvitetään yrityksen tuloksen ja varallisuusaseman muodostuminen. Tilinpäätös toimii verotuksen perustana, joten siksi siihen on syytä panostaa kunnolla.

HUOMIOI! Liikkeen- tai ammatinharjoittajan ei yleensä tarvitse laatia tilinpäätöstä, mutta usein se silti kannattaa tehdä.

Tilikausi

Kirjanpitoa pidetään tilikausittain. Yleensä tilikausi on 12 kuukautta, mutta se voi olla myös muun pituinen, kuitenkin maksimissaan 18 kuukautta. Yleensä tilikausi on kalenterivuosi, mutta sen ei ole välttämättä pakko olla.

HUOMIOI! Yhdenkertaisen kirjanpidon tilikausi on aina kalenterivuosi ja 12 kk.

Oma pääoma

Pienillä yrityksillä on karkeasti kahdenlaista omaa pääomaa: 1. yrittäjän/omistajien sijoitukset yritykseen sekä 2. yrityksen kerryttämä voitto.

HUOMIOI! Omaa pääomaa pienentävät omistajien nostamat voittovarot (osingot tai yksityisnostot yritysmuodosta riippuen) ja yrityksen tekemät tappiot.

Vieras pääoma

Vieras pääoma voi olla esim. pankkilainaa, ostovelkaa (= ostolaskujen maksuaikaa), verovelkaa, palkkavelkaa sekä siirtovelkaa, joka on seuraavalle tilikaudelle kuuluvia laskennallisia eriä.

VINKKI! Hyödynnä lainaa bisneksessäsi. Ota lainaa ja ota sitä enemmän mitä tarvitset. Vahva kassa auttaa sinua selviämään vaikeista hetkistä.

Sähköinen taloushallinto

Sähköinen taloushallinto tarkoittaa yrityksen taloushallinnon prosessien kuten laskutuksen, ostolaskujen vastaanoton, laskujen maksun, kirjanpidon jne. hoitamista sähköisesti. Tavoitteena on yhdistää ja automatisoida kirjanpidon eri työvaiheita entistä sujuvimmaksi.

VINKKI! Puolisähköinen taloushallinto on kaikkein kalleinta. Älä siis sähköistä ainoastaan osaa taloushallinnon prosesseistasi, vaan sähköistä ne kokonaan tai ei ollenkaan.

Tosite

Kirjanpitoon vaaditaan tapahtumista aina jokin kuitti tai tosite. Tositteita voivat olla laskut, kuitit yms., jotka ovat päivättyjä ja numeroituja.

VINKKI! Tositteet ovat tärkeä osa kirjanpitoa, jolloin niiden kanssa ei kannata sählätä. Sähköisen taloushallinnon avulla tositteet pysyvät helpommin ajan tasalla ja oikein.

Tilitoimisto

Tilitoimiston voi perustaa käytännössä kuka tahansa. Yleensä yritykset ulkoistavat kirjanpitonsa tilitoimistoille, mutta tilitoimistot tarjoavat usein myös paljon muita palveluita kuten: yrityksen perustamiseen ja lopettamiseen liittyvät asiat, talouspäällikköpalvelut, järjestelmäkonsultointi, palkanlaskenta, verosuunnittelu, rahoituslaskelmat, talouden raportointi yms. Riippuen toimiston osaamisesta, voi listassa olla paljon muitakin palveluita.

HUOMIOI! Sähköinen taloushallinto mahdollistaa myös osittaisen taloushallinnon ulkoistamisen. Tilitoimisto ja asiakas voivat sopia joustavasti työnjaosta, jolloin kustannusrakenteet on mahdollista räätälöidä jokaiselle asiakkaalle yksilöllisesti.

Tilintarkastaja

Tilintarkastaja tilintarkastaa kirjanpitovelvollisen kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon sekä antaa tästä myös tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastaja siis varmentaa tilinpäätöksen oikeudellisuuden.

The background of the image is a blurred financial scene. On the left, a portion of a calculator is visible, showing its keypad with blue and red numbers. In the center, a candlestick chart is displayed on a screen, with blue and yellow bars representing price movements. A yellow trend line is drawn across the chart. On the right, there are some white, crumpled papers or documents. The overall lighting is dim, with some highlights from the calculator and the screen.

LIKETOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Liikevaihto kertoo yksiselitteisesti sen miten yrityksen myynti on sujunut eli miten paljon myyntituottoa toiminnasta on kertynyt.

Liikevaihto

HUOMIOI! Liikevaihto mahdollistaa yritysten vertailun volyymin osalta. Eri toimialat ja yritykset poikkeavat toisistaan kuitenkin todella paljon ja toiminnan rakenne vaikuttaa liikevaihdon muodostumiseen merkittävästi. Tämä on syytä ottaa huomioon vertailua tehdessä.

Liikevoitto kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen. Liikevaihdosta on vähennetty liiketoiminnan kulut ja poistot, mutta ei rahoituksen kuluja tai veroja. Liikevoitto on osa tuloslaskelmaa ja siitä selviää parhaiten toiminnan kannattavuus.

Liikevoitto

$$+ \text{ Liikevoitto} = \text{liikevaihto} - \text{liiketoiminnan kulut} - \text{poistot} \quad +$$

HUOMIOI! Liikevoiton suuruuteen voidaan vaikuttaa esim. myymällä yrityksen omaisuutta tai yrittäjävetoisissa firmoissa yrittäjät voivat jättää palkkaa nostamatta.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos eli nettotulos on ns. viimeinen rivi, eli liiketoiminnan tulos vähennettynä rahoituskuluilla (kuten korot), satunnaisilla erillä ja veroilla. Nettotulos on siis yrityksen omistajille jäävä osuus tilikauden tuloksesta.

$$+ \text{ Tilikauden tulos} = \text{liikevaihto} - \text{muuttuvat kustannukset} - \text{kiinteät} \quad + \\ \text{kustannukset} - \text{poistot} - \text{arvonalennukset} - \text{korot} - \text{verot}$$

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste kertoo yrityksen vakavaraisuudesta. Se kertoo miten suuri osa yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Voidaan todeta, että mitä isompi omavaraisuusaste on, sitä vakaammalla pohjalla yrityksen toiminta on.

$$+ \text{ Omavaraisuusaste} = \text{Oma pääoma} / \text{taseen loppusumma} \quad +$$

VINKKI! Älä päästä tätä lukua tippumaan alle 30 %. Jopa asiakkaasi saattavat seurata tätä lukua.

Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)

ROI mittaa tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. ROI:n avulla voidaan vertailla saman alan yrityksiä toisiinsa. Sijoitetun pääoman tuotto % on tärkeä tuloksentekokyvyn mittari sijoittajille.

HUOMIOI! Alle 6 % ROI on huono ja yli 15 % on erinomainen

Current ratio

Current ratio kuvaa yrityksen maksukykyä suoriutua lyhytaikaisista veloistaan. Lukua voidaan käyttää saman toimialan yritysten vertailuun.

+ Current ratio = (Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus) / lyhytaikainen vieras pääoma **+**

HUOMIOI! Hyvä = yli 2, Huono = alle 1

Maksuvalmius

Jos yritys ei selviä palkanmaksuista tai vaikka tavaraostoista, voi se ajautua maksukyvyttömäksi. Huono maksuvalmius voi tarkoittaa pahimmillaan konkurssiin ajautumista. Maksuvalmiutta voidaan mitata erilaisilla rahavirtoihin perustuvilla mittareilla.

VINKKI! Pidä huolta kassastasi. Yritykset eivät kaadu tappion tekemiseen, vaan ne kaatuvat huonoon maksuvalmiuteen ja kassan kuihtumiseen. Kassavirran seurantaan saat apua kirjanpitäjältäsi.

Likviditeetti

Likviditeetti tulee englannin kielen sanasta liquidity ja se tarkoittaa maksuvalmiutta ja maksukykyä. Se tarkoittaa myös sitä miten helposti jokin omaisuus on muutettavissa rahaksi. Helposti rahaksi muutettava omaisuus on likvidiä ja huonosti muutettava omaisuus on epälikvidiä.

Jos yrityksellä on paljon kassassa rahaa tai sen omaisuus on muutettavissa helposti rahaksi, on likviditeetti hyvä, eli myös yrityksen maksuvalmius on tällöin hyvä.

VEROTUS

Ennakkoperintä- rekisteri

Ennakkoperintärekisteriin voidaan merkitä jokainen, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa muutoin kuin työsuhteessa. Käytännössä tämä tarkoittaa toiminimiä, yhtiöitä ja yhdistyksiä. Rekisteriin liittyminen on osoitus palvelun tai tuotteen maksajalle siitä, että hänen ei tarvitse tehdä maksusta ennakonpidätystä vaan rekisteriin kuuluva toimija huolehtii verojen maksamisesta.

VINKKI! Rekisteriin kuuluminen ei ole pakollista, mutta se kannattaa.

Tulovero

Tulovero on yksinkertaisesti todettuna tulosta maksettavaa veroa. Yritysten tuloverotukseen vaikuttaa oleellisesti niiden yhtiömuoto.

Osakeyhtiöiden ja osuuskuntien tuloveroprosentti on 20 %. Liikkeen- tai ammatinharjoittajan, avoimen- ja kommandiittiyhtiön tulovero verotetaan omistajien tulona.

Veroilmoitus

Veroilmoituksella ilmoitetaan tiedot tuloverotusta varten Verohallinnolle. Yleensä kaikki yritykset ja yhteisöt joutuvat antamaan veroilmoituksen. Veroilmoitus on mahdollista tehdä sähköisesti.

Ennakkovero

Yritykset ja yhdistykset maksavat tekemästään tulosta ennakkoveroa termin mukaisesti etukäteen. Ennakkoveron maksajien on arvioitava toiminnastaan saatava tulon määrä, jonka perusteella Verohallinto laskee ennakkoveron suuruuden.

Ennakkoveron maksuerien määrä muodostuu maksettavan ennakkoveron suuruuden mukaisesti. Maksueriä on joko 2 tai 12 ja ennakkoveron maksupäivä on kuun 23 päivä.

Jälkivero

Jos yritys ei ole maksanut tarpeeksi veroja vuoden mittaan, tulee sen maksaa puuttuvat verot jälkikäteen jäännösverona. Tätä kutsutaan myös jälkiveroksi tai mätkyiksi.

HUOMIOI! Myöhässä maksetulle jälkiverolle peritään viivekorkoa!

TALOUSVERKKO

Talousverkko on yrittäjän tilitoimisto. Käytössämme on sähköiset järjestelmät, joilla taloushallinto muutetaan helpoksi ja tehokkaaksi. Tavoitteemme on tehdä asiakkaidemme arjesta helpompaa ja tukea heitä yrittäjyyden eri vaiheissa.

Luotamme laatuunme ja palveluumme niin vahvasti, että annamme täyden tyytyväisyystakuun: **palautamme rahasi, mikäli et olisi palveluumme tyytyväinen!** Haluamme auttaa sinua matkassasi kohti menestyvää liiketoimintaa.

VARAA ILMAINEN KONSULTOINTIPUHELU

Onko sinulla taloushallintoon liittyvä pulma, johon kaipaavat ammattilaisen vastauksen? Varaa maksuton konsultointipuhelu asiantuntijaltamme ja sparraamme ongelman kuntoon kanssasi! Lupaamme, että emme myy mitään väkisin tämän puhelun aikana.

VARAA PUHELU TÄSTÄ